

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2023. gada 22. jūnijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 104/2023),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu, kas apstiprināti ar Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošajiem noteikumiem Nr. 103 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi” (turpmāk – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi), 268., 269., 277., 308., 309., 310., 316., 393., 415. punktu, 4.26., 302.2. un 302.4. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētās normas), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. un 115. pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža, kā arī Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, ciktāl tajos nav noteiktas prasības attālumiem no būvēm un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem, par neatbilstošiem Satversmes 115. pantam.

2. Apstrīdētās normas noteic apbūves izvietojuma principus un nosacījumus, priekšpagalma veidošanas principus, nožogojuma ierīkošanas nosacījumus, būves krāsošanas nosacījumus un aizliegumu izvietot tehniskas iekārtas vai palīglīdzekļus uz būves ielas fasādes.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā, lūdzot izvērtēt apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 105. un 115. pantam, kā arī Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu, ciktāl tajos nav noteiktas prasības attālumiem no būvēm un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem, atbilstību Satversmes 115. pantam (ieteikums Nr. 76/2023). Izskatot minēto pieteikumu, Satversmes tiesas 1. kolēģija 2023. gada 19. maijā pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu (turpmāk – kolēģijas 2023. gada 19. maija lēmums).

Līdz ar to kolēģijai saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2023. gada 19. maija lēmumā secināts, ka no pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētās normas būtu Pieteikuma iesniedzējam piemērotas, vai pastāvētu tāds apstākļu

kopums, kas ļautu Satversmes tiesai pārliecināties par apstrīdēto normu radītā pamattiesību iespējamā aizskāruma esību. Tāpat lēmumā norādīts, ka pieteikumā nav pamatots tas, kādas konkrētas uz viņu attiecināmas pamattiesības izriet no Satversmes 115. panta un kādā veidā pašvaldība, nenosakot attālumus no būvēm līdz kokiem un krūmiem, būtu tās aizskārusi.

Izskatāmais pieteikums papildināts ar apsvērumiem par to, kādā veidā apstrīdētās normas, Pieteikuma iesniedzēja ieskatā, rada Satversmes 105. un 115. pantā ietvertu pamattiesību aizskārumu.

Pieteikumā norādīts, ka Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietvertie kritēriji ir tādi, kuru izvērtēšanai būvprojekta izstrādātājam būtu nepieciešams papildu laiks, savukārt Pieteikuma iesniedzējam – papildu finansiālas izmaksas. Ievērojot apbūves noteikumos ietvertos kritērijus un prasības, viņš nevarēšot īstenot savas apbūves idejas. Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka šobrīd neesot nepieciešams saskaņot žoga būvniecības darbus. Arī aizliegums izvietot uz būves ielas fasādes tehniskas iekārtas vai palīglīdzekļus uz viņu neattiecoties, taču, viņaprāt, tas esot nepamatots.

Tomēr iepriekš norādīto argumentu izvērsšana vai apjoma palielināšana pati par sevi nenožīmē, ka pieteikuma juridiskais pamatojums ir mainījies pēc būtības. Pieteikumā joprojām nav sniegts pamatojums tam, ka tieši apstrīdētās normas rada viņa pamattiesību aizskārumu. Kā norādīts jau kolēģijas 2023. gada 19. maija lēmumā, apstākļi, ka persona vēlas nākotnē veikt būvniecību uz sev piederošā zemesgabala, nav pietiekams, lai konstatētu tās pamattiesību aizskārumu. Uz pamattiesību aizskārumu nenorāda arī tas, ka iecerētās apbūves idejas varētu nesakrist ar apstrīdētajās normās ietvertajām prasībām. Turklāt Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka prasības žoga izbūvei un aizliegums izvietot uz būves ielas fasādes tehniskas iekārtas vai palīglīdzekļus šobrīd uz viņu neattiecas.

Pieteikums arī papildināts ar apsvērumiem par to, kāpēc Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos būtu jānosaka prasības attālumiem no apbūves līdz kokiem un krūmiem. Proti, tādā veidā šis jautājums tiktu noregulēts atbilstoši būvju ekspluatācijas un cilvēku dzīvesvietas un drošības apstākļiem. Tomēr šāda vispārīga norāde nesniedz pamatojumu tam, kādas konkrētas no

Satversmes 115. panta izrietošas pamattiesības ir aizskartas, pašvaldībai nenosakot attālumus no būvēm līdz kokiem un krūmiem.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 104/2023).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš